

Семен
ОРДІВСЬКИЙ

БАГРЯНИЙ
ХРЕСТ.
СРІБНИЙ ЧЕРЕП.
ЧОРНА
ІГУМЕНЯ.
СІМ
ЗОЛОТИХ
ЧАШ.

ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА – БОГДАН

УДК 82-312.4
ББК 84-44
О65

Серію “Український детектив” засновано 2009 року

Ордівський С.

О65 Багряний хрест. Срібний череп. Чорна Ігуменя. Сім золотих чаш. — Тернопіль: Богдан, 2011. — 592 с. — (Серія “Український детектив”)

ISBN 978-966-10-1068-9

У книжці Семена Ордівського зібрані кращі його детективні та історико-пригодницькі твори, про які свого часу критика писала, що вони “сенсаційні” та надзвичайно цікаві.

Невелика трилогія “Багряний хрест”, “Срібний череп” і “Чорна ігуменя” присвячена діям т. зв. козацької контррозвідки. У повісті “Сім золотих чаш” розповідається про нелегкі змагання першої української мазепинської еміграції з підступами російської агентури.

Книжка читається легко й призначається для найширших верств читачів.

ББК 84(4Укр)-5(2)

*Охороняється Законом України про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу автора та видавництва.*

ISBN 978-966-10-0951-5 (серія)

ISBN 978-966-10-1068-9

© Навчальна книга – Богдан,
майнові права, 2011

БАГРЯНИЙ ХРЕСТ

Сягнути до джерел козацького, кажучи сьогоднішніми словами, 11-го відділу, коли могутній ум Великого Гетьмана Богдана творив “Козацьку Державу — Україну”, — річ незвичайно важка. Праця ця вимагає не тільки величезного знання і великої, мусимо тут признати, сили уяви, але й в старих споминах і описах мусить автор просто вишукувати те, про що дуже рідко писалося, а то й згадувалося, оттак, між іншим, між стрічками. Щойно новіші історики (як ось В. Латинський) розгорнули перед нашими очима наше славне минуле, саме з цього боку, з якого воно найцікавіше й найбільш принадне.

Повість “Багрянний хрест”, що ось даємо нашим Читачам, старається відтворити — тут мусимо признати на похвалу авторові — правдиві історичні події, які попереджували наглу смерть, цей один з найбільш трагічних ударів для нашої державности, Великого Гетьмана Богдана Хмельницького. Особи, які беруть участь у ході подій цієї повісти, не видумані. І литовсько-руський шляхтич Прокіп Верещака, й князі Четвертинський чи Пузина — всі вони служили своїй батьківщині Україні й своєму гетьманові, служили чесно, вірно й щиро. Як впевняють нас старі документи та записки істориків, Прокіп Верещака, герой нашої повісти, був справді шефом розвідного відділу Гетьмана Богдана Хмельницького.

Головною заслугою повісти, що її даємо нашим Читачам, є те, що вона відкриває перед нами такий зовсім нам невідомий, а такий цікавий світ. Автор “Багряного хреста” перший пробує дати українському загалові історичну сенсаційну повість, повість, основану на українській історії, повість про змагання цих українців, яких ім’я присипав попіл забуття. Те, що існували в нас “Фройляйн Доктори” 300 літ тому, те в нас може тільки розбудити пошану й честь для тих людей, які, не входячи в історію, творили її, які, залишаючись невідомими, формували хід подій і випадків.

“Багрянний хрест” — це другий твір молодого автора. Вперше виступив він з історичною п’єсою з часів зруйнування Січі п. з. “Лицарі ночі”, що. її під цю пору з успіхом ставить Молодий Український Театр “Заграва”, а яку видав “Аматорський театр “Нашого Прапору”.

(З передмови видання 1937 р.)

Сойм зібрався в Чигирині другого дня жовтня 1656 р. На соймі цім — як доносили своєму урядові московські воеводи — “всі полковники, осавули й сотники склали собі взаємно, проміж себе, присягу, що коли хто-небудь на них наступатиме, то вони проти того ворога всі, як один муж, вмісті стояти будуть”.

Акти Юж. и Зап. Рос. III. ст. 551-2: Отписка Бутурлина съ извѣстіями о бѣвшемъ сеймѣ въ Чигиринѣ”.

то, може, заснув би, але так зі зв'язаними руками й ногами — важко.

Видно було, що дівчина бореться зі собою, хоче щось сказати, але чогось боїться.

— Не буду пробувати більше! — подумав Верещака. — І так нараз багато. Щоб тільки не спошити ...

Всміхнувся.

— Дякую тобі, Гальшко! Ти добра дитина! Я намагатимусь тепер трохи спочити ... А ти коли прийдеш до мене знову?

— Як схочете їсти!

— А як я зараз же після твого відходу схочу їсти, то що тоді?

— Тільки гукніть! Я почую! Наше помешкання недалечко вашої кімнати ...

— А як замість тебе прийде твій батько й нагримає на мене, що я йому спати не даю?

— Але ж ще не є так пізно! Тільки сонце сховалося. А ми пізно лягаємо спати. Батенько мусить цілий замок обійти.

— Замок? — подумав Верещака. — Я в замку? До сто чортів, де я є??

— А до містечка ніколи не ходиш?

— До міста? До якого міста? — спитала здивовано.

— Замок, а міста довкруги немає — билася думка. — Де це може бути?

— Та ж у долині є містечко, — рискнув додати Верещака.

— Є! — махнула зневажливо рукою. — Воно далеченько. І, яке це місто! — докинула.

— Як це? І ви тут самі живете? І не нудно тобі?

— Ми тут самі ... Зовсім самі ... А нудно ... Трохи нудно! Особливо взимку. Але влітку так тут чудово. Стільки пахощів, зелені, пташечок. Мальборг у літі червоний ... Похмурній тільки восени і взимку...

— Мальборг! Мальборг! — кричало щось в грудях Верещаки й просто розривало серце.

— Значить, я в Мальборгу!!

Та щоб не зрадити свого задоволення, продовжив:

— Таж сюди багато приїздить лицарів?

— О, так! Але вони тільки з батеньком розмовляють. А зі мною ніхто не говорить.

— Бідненька ти! — усміхнувся Верещака. — Ну, та ми будемо приятелями й будемо собі багато-багато розповідати. Добре?

Задумане обличчя дівчини сумно всміхнулося.

— Поки татко дозволить.

— А чому ж мав би не дозволити?

— Не знаю, чому. Батенько казав, що я можу тільки три дні коло вас бути.

— А потім?

— А потім хтось-то має приїхати й мені вже не буде дозволено говорити з вами.

— Три дні! — майнула думка. — Що може бути за три дні?

І обличчя Верещаки прояснилося, як блакить неба весною.

— Три дні!

— Ну, ну, Гальшко! Не журися! Побачиш, що буде

Вечір у Кас! — подумав Шептицький і вголос сказав:
— Добрий вечір, мадам Люазіє!

Стара стрепенулась і, побачивши Шептицького, радісно вигукнула:

— О, мусіє Шептикі, як то добре, що ви прийшли, а то я не знала, що робити! Ходіть ближче! До вас якийсь важливий лист, треба було відбір підписати, а поштмейстер сказав, що коли вам треба, то поштовий диліжанс виїжджає завтра. Ось лист, прошу! — і стара подала Шептицькому пакет з-під свічника.

— Сідайте тут, мусіє Шептикі, коло каміна. Нагору не йдіть, бо у вашій кімнаті трохи холодно. А тут тепло.

Шептицький розгорнув пакет: у його середині був лист, адресований на його прізвище. Зразу пізнав письмо митрополита Атанасія. А біля адреси була дописка: “Пересилаю листа, документи в мене. В. П. Рим 3. 3. 1739”.

Присунув ближче свічник, оглянув уважно, чи печатать не зламана і, переконавшись, що все в порядку, зламав печатать, розгорнув листа й почав читати:

Слава Ісусу Христу!
Дорогий Федю!

Прикро мені, що ти ще мусиш якийсь час перебути в Римі, але інакше не можна. Справою перетягання — і то насильного і злосливого — наших людей на латинський обряд, мусить зацікавитися наша найвища влада, сам Намісник Христовий. Користаємо з того, що ти в Римі, мій дорогий сину, та пересилаємо тобі копії всіх документів, щоб ти їх докладно вивчив та оригінали передав на аудієнції їх Святійшеству, нашому

опікунові та батькові, Папі Климентові XII. Я вже написав, куди слід, то труднощів дістатися перед обличчя нашого найвищого зверхника мати не будеш. Також ж само цими днями одержиш від мене гроші, яких ти певно потребуєш. Довірочно повідомляю тебе — і ти скажи це Христовому Намісникові, що на день 30-тий листопада місяця цього року в обителі нашої архимандрії, в Уневі, з'їдуться наші владыки: Кир Теофіл Гodeбський, володимирсько-берестейський єпископ, Кир Єронім Устрицький, єпископ перемиський, Кир Теодосій Рудницький, єпископ луцький і Кир Феліціян Володкович, єпископ холмсько-белзький, та звідти спільно підпишемо протест проти польських владик*.

Дякую тобі теж за письмо, яке я одержав, як і треба впорядку, та благословляю тебе й усі твої старання, хай Ангел Хоронитель завжди буде при тобі

Твій Дядько
зі Львова

Федір Шептицький згорнув листа й звернувся до старої:

— Мадам Люазіє, чи можете мені зробити послугу?

— Дуже радо! Треба щось купити?

— Ні, мадам, завтра ранком, як Господь дозволить, підіть до панства де Шарон і перепросіть їх від мене, що я не можу бути в них на обіді...

— Чому ж так, мусіє Шептики! Вони такі милі люди, а мадам Іветта така ввічлива жінка... А їхній синочок

* Цей протест вислав український католицький єпископат 30. XI. 1739.

ЗМІСТ

Багряний Хрест

I. Тіні черемхи.....	6
II. В корчмі “Під сивою кобилою”.....	21
III. Наймичка.....	39
IV. Чортова балка.....	53
V. Дух степу.....	64
VI. Право меча.....	71
VII. Чорна кирея.....	88
VIII. Тінь пугача.....	104
IX. Багряний хрест.....	115

Срібний череп

I. Чорна стріла.....	128
II. Князь Куракін.....	133
III. “Ряба собака”.....	142
IV. Вістуни смерті.....	150
V. Зальоти князя Куракіна.....	161
VI. Три Рябі Собаки.....	183
VII. Бунт.....	198
VIII. Ганна Матвійвна.....	204
IX. Смерть князя Четвертинського.....	215
X. Срібний череп.....	238

Чорна ігуменя

I. 27. серпня 1657.....	249
II. Перший день тюрми.....	261
III. ...Заздзвонили в Чигирині в усі дзвони	272
IV. Чорна ігуменя	282
V. Другий день тюрми.....	297
VI. “Шертъ”	308
VII. Третій день тюрми.....	319
VIII. “Григорі... Князь Четвертинський!”	328
IX. Смерть князя Болконова	358

Сім золотих чаш

1 розділ. Великий Шогун	376
2 розділ. У владичій палаті на горі Св. Юра у Львові.....	391
3 розділ. Чорний метелик	411
4 розділ. У Гамаліївському монастирі.....	430
5 розділ. Гальціонині дні	451
6 розділ. Шеваліе де Мезон Руж.....	470
7 розділ. Кіоск ч. 17	486
8 розділ. Боярин Федір Шептицький	501
9 розділ. “Солдати вештаються по місту”	518
10 розділ. Царське золото.....	534
11 розділ. Лист Аврори графині Кенігсмарк	550
12 розділ. Рік 1739	567

Літературно-художнє видання

Серію “Український детектив” засновано 2009 року

**БАГРЯНИЙ ХРЕСТ. СРІБНИЙ ЧЕРЕП.
ЧОРНА ІГУМЕНЯ. СІМ ЗОЛОТИХ ЧАШ**

Детективні повісті

Головний редактор *Богдан Будний*
Редактор *Ганна Осадко, Надія Мицюк*
Обкладинка *Ростислава Крамара*
Комп'ютерна верстка *Тетяни Золоєдової*

Підписано до друку 28.08.2010. Формат 70х92/32.
Папір офсетний. Гарнітура Galleon.
Умовн. друк. арк. 22,02. Умовн. фарбо-відб. 22,02.

Видавництво “Навчальна книга – Богдан”
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців
ДК №370 від 21.03.2001 р.

Навчальна книга – Богдан, а/с 529, м.Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-06-07; 52-05-48; 52-19-66
publishing@budny.te.ua, office@bohdan-books.com
www.bohdan-books.com

ISBN 978-966-10-1068-9

9 | 789661 | 010689